

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2017/2283,**annettu 11 päivänä joulukuuta 2017,****laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän tukemisesta niiden laittoman kaupan riskin pienentämiseksi ("iTrace III")**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vuonna 2016 hyväksytyssä EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa, jäljempänä 'EU:n globaali-strategia', painotetaan, että unioni edistää rauhaa ja takaa kansalaistensa ja alueensa turvallisuuden sekä lisää panostustaan kollektiiviseen turvallisuuteen.
- (2) Tavanomaisten aseiden, pienaseet ja kevyet aseet mukaan lukien, laitton tuotanto, siirto ja liikkuminen sekä niiden liiallinen keskittyminen ja hallitsematon leviäminen ovat tässä haasteessa keskeisellä sijalla niin Euroopassa kuin muuallakin. Nämä laittomat toimet lisäävät turvattomuutta Euroopassa ja sen naapurustossa sekä monilla muilla maailman alueilla pahentaen konflikteja ja vaarantaen konfliktin jälkeisen rauhanrakentamisen ja uhkaavat siten vakavasti rauhaa ja turvallisuutta Euroopassa.
- (3) Pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumiseksi 16 päivänä joulukuuta 2005 hyväksytyssä EU:n strategiassa, jäljempänä 'EU:n pienasestrategia', vahvistetaan suuntaviivat unionin toimille pienaseiden ja kevyiden aseiden osalta ja korostetaan sitä, että pienaseet ja kevyet aseet ovat osasy syy terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden raaistumiseen ja että niillä on huomattava merkitys konfliktien puhkeamisessa ja leviämisessä sekä valtiorakenteiden murenemisessä.
- (4) EU:n pienasestrategiassa tuodaan lisäksi selkeästi esiin, että unionin on vahvistettava ja tuettava seuraamusten valvontajärjestelmiä sekä tuettava vientivalvonnan tehostamista ja neuvoston yhteisen kannan 2008/944/YUTP (1) edistämistä muun muassa edistämällä avoimuutta lisääviä toimia.
- (5) Pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevassa YK:n toimintaohjelmassa, jäljempänä 'YK:n toimintaohjelma', joka hyväksyttiin 20 päivänä heinäkuuta 2001, kaikki YK:n jäsenvaltiot ovat sitoutuneet ehkäisemään pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa tai niiden välitystä luvattomille vastaanottajille ja erityisesti ottamaan vientilupahakemuksia arvioidessaan huomioon riskin, että pienaseita ja kevyitä aseita välitetään laittomille markkinoille.
- (6) Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous hyväksyi 8 päivänä joulukuuta 2005 kansainvälisen välineen, jonka avulla valtiot voivat tunnistaa ja jäljittää nopeasti ja luotettavasti laittomat pienaseet ja kevyet aseet.
- (7) YK:n toimintaohjelman toisessa tarkistuskonferenssissa vuonna 2012 kaikki YK:n jäsenvaltiot vahvistivat sekä sitoumuksensa ehkäistä pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa, mukaan lukien niiden välitys luvattomille vastaanottajille, että YK:n toimintaohjelman mukaiset sitoumuksensa, jotka liittyvät vientilupahakemusten arviointiin.
- (8) Asekauppasopimus tuli voimaan 24 päivänä joulukuuta 2014. Asekauppasopimuksen tavoitteena on ottaa käyttöön mahdollisimman tiukat yhteiset kansainväliset normit tavanomaisten aseiden kansainvälisen kaupan sääntelemiseksi tai sääntelyn parantamiseksi, tavanomaisten aseiden laittoman kaupan estämiseksi ja poistamiseksi ja niiden laittoman välityksen estämiseksi. Unionin olisi tuettava kaikkia YK:n jäsenvaltioita aseiden siirron valvonnan tehokkaassa täytäntöönpanossa, jotta varmistetaan, että asekauppasopimus on mahdollisimman tehokas erityisesti sen 11 artiklan täytäntöönpanon osalta.
- (9) Unioni tuki aiemmin Conflict Armament Research Ltd:ia neuvoston päätöksillä 2013/698/YUTP (2) ja (YUTP) 2015/1908 (3) (iTrace I ja II).

(1) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

(2) Neuvoston päätös 2013/698/YUTP, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän tukemiseksi niiden laittoman kaupan riskin pienentämiseksi (EUVL L 320, 30.11.2013, s. 34).

(3) Neuvoston päätös (YUTP) 2015/1908, annettu 22 päivänä lokakuuta 2015, laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän tukemisesta niiden laittoman kaupan riskin pienentämiseksi ("iTrace II") (EUVL L 278, 23.10.2015, s. 15).

- (10) Unioni haluaa rahoittaa tämän laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän kolmatta vaihetta (iTrace III). Sillä vähennetään kyseisen aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman kaupan riskiä ja edistetään edellä kuvailtujen tavoitteiden saavuttamista muun muassa antamalla kansallisille asevientiviranomaisille asiaankuuluvaa ja oikea-aikaista tietoa aseiden laittomasta kaupasta, jotta tuetaan Euroopan kollektiivista turvallisuutta EU:n globaali-strategian mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

EU:n globaalistrategian ja EU:n pienasestrategian panemiseksi täytäntöön sekä rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi unionin tukemilla hanketoimilla on seuraavat erityiset tavoitteet:

- pidetään jatkuvasti yllä helppokäyttöistä maailmanlaajuisista konfliktialueilla todettujen laittomasti välitettyjen tai kaupattujen pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden laittomasti välitettyjen tai kaupattujen tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden tiedonhallintajärjestelmää, jäljempänä 'iTrace-järjestelmä', jotta poliittiset päättäjät, tavanomaisten aseiden valvonnan alan asiantuntijat ja tavanomaisten aseiden vientiä valvovat viranomaiset saavat käyttöönsä tarkoituksenmukaista tietoa voidakseen kehittää tehokkaita näyttöön perustuvia strategioita ja hankkeita pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen torjumiseksi;
- tarjotaan koulutusta ja mentorointia konfliktien koettelemien valtioiden kansallisille viranomaisille kestävän laittomien aseiden kansallisen tunnistamis- ja jäljittämismavaran kehittämiseksi, kestävän yhteistyön toteuttamiseksi iTrace-hankkeen kanssa, fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallinnan prioriteettien määrittämiseksi paremmin, asevalvontaa ja lainvalvontaa koskevien kansallisten avustustarpeiden ilmaisemiseksi (etenkin EU-rahoitteiset aloitteet kuten iARMS) ja vuoropuhelun lujittamiseksi EU:n operaatioiden ja aloitteiden kanssa;
- lisätään konfliktialueilla laittomasti liikkuvia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevien kenttätutkimusten järjestämistehyitä ja kestoja iTrace-tietojen tuottamiseksi jäsenvaltioiden ja unionin edustustojen esittämien selkeiden pyyntöjen mukaisesti;
- tuetaan suoraan jäsenvaltioiden asevientä valvovia viranomaisia ja asevalvonnan alan poliittisia päättäjiä, mukaan lukien iTrace-hankkeen henkilöstön toistuvat neuvontakäynnit jäsenvaltioiden pääkaupunkeihin, ympärivuorokautinen tukipalvelu kiireellisten neuvojen antamiseksi riskiarviointia ja aseiden laittoman välityksen torjumista koskevista strategioista, turvallisten työpöytä- ja mobiilikäyttöön soveltuvien tulostausovellusten kehittäminen antamaan välittömästi ilmoitus viennin jälkeisestä laittomasta välityksestä sekä iTrace-hankkeen henkilöstön jäsenvaltioille pyynnöstä suorittama toimituksen jälkeinen todentaminen;
- lisätään tietoisuutta tiedottamalla hankkeen tuloksista, tiedotetaan iTrace-järjestelmän tarkoituksesta ja käytettävissä olevista toiminnoista kansainvälisille ja kansallisille poliittisille päättäjille, tavanomaisten aseiden valvonnan alan asiantuntijoille ja aseiden vientilupia myöntäville viranomaisille sekä parannetaan kansainvälisiä valmiuksia seurata pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laitonta leviämistä, tukea poliittisia päättäjiä kansainvälisen avunannon ja yhteistyön painopistealojen määrittämisessä sekä vähentää pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman välityksen riskiä;
- asetetaan saataville kenttätutkimusten tuottamien tietojen pohjalta laadittuja ja iTrace-järjestelmän kautta esitettyjä, keskeisiä poliittisia kysymyksiä koskevia raportteja erityisistä osa-alueista, jotka olisi syytä ottaa huomioon kansainvälisesti, mukaan lukien tärkeimmät pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman kaupan muodot ja laittomasti kaupattujen aseiden ja ampumatarvikkeiden alueellinen jakelu.

Unioni rahoittaa tämän hankkeen, jonka yksityiskohtainen kuvaus on esitetty tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitettua hankkeen teknisestä täytäntöönpanosta vastaa Conflict Armament Research Ltd., jäljempänä 'CAR'.
3. CAR suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä CAR:n kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen toteuttamiseksi on 3 474 322,77 euroa. Koko hankkeen arvioitu kokonaisbudjetti on 3 993 676,97 euroa, mikä koostuu yhteisrahoituksesta, johon CAR ja Saksan ulkoasiainministeriö osallistuvat.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitetun rahoitusohjeen asianmukaista hallinnointia. Se tekee tätä varten CAR:n kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa määrätään, että CAR:n on varmistettava unionin rahoitusosuudelle sen määrää vastaava näkyvyys.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivän.

4 artikla

1. Korkea edustaja tiedottaa neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta CAR:n säännöllisesti neljännesvuosittain laatimien kirjallisten raporttien perusteella. Nämä raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille. Ulkopuolinen taho suorittaa hankkeen arvioinnin neuvoston avustamiseksi sen arvioidessa tämän neuvoston päätöksen tuloksia.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 24 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään. Sen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos sopimusta ei ole siihen mennessä tehty.

Tehty Brysselissä 11 päivänä joulukuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

F. MOGHERINI

LIITE

iTrace – pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskeva maailmanlaajuinen raportointijärjestelmä

1. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) mukaisen tuen tausta ja perustelut
 - 1.1 Tämä päätös perustuu neuvoston peräkkäisiin päätöksiin, joiden tarkoituksena on torjua pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden laittoman välityksen ja kaupan epävakauttavia vaikutuksia, erityisesti 25 päivänä marraskuuta 2013 annettuun neuvoston päätökseen 2013/698/YUTP⁽¹⁾ ja 22 päivänä lokakuuta 2015 annettuun neuvoston päätökseen (YUTP) 2015/1908⁽²⁾, joilla luodaan laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskeva maailmanlaajuinen raportointijärjestelmä (iTrace-järjestelmä) ja tehostetaan sitä.

Pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laitton leviäminen on merkittävä valtioiden vakautta heikentävä ja konflikteja pahentava tekijä, joka uhkaa vakavasti rauhaa ja turvallisuutta. Pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevassa EU:n strategiassa, jäljempänä 'EU:n pienasestrategia', korostetaan, että laittomat aseet ja ampumatarvikkeet ovat osasy syy terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden raastumiseen ja niillä on huomattava merkitys konfliktien puhkeamisessa ja leviämisessä sekä valtiorakenteiden murenemisessä. Irakissa, Libyassa ja Syyriassa toteutetusta iTrace-hankkeesta saadut tuoreet tutkimustulokset sekä muut monimutkaiset konfliktit unionin ulkorajojen lähellä vahvistavat EU:n pienasestrategian väitteet.

Päätöksen (YUTP) 2015/1908 mukaisesti toteutetuilla toimilla perustettiin iTrace-järjestelmä, joka on konflikteissa käytettäviä aseita koskeva maailmanlaajuinen seuranta-aloite. Se toimii 27:ssä konfliktien koettelemassa valtiossa muun muassa Afrikassa, Lähi-idässä, Etelä- ja Itä-Aasiassa sekä viime aikoina Latinalaisessa Amerikassa. iTrace on maailman suurin julkinen tietorekisteri laittomasti välitetyistä tavanomaisista aseista, ja sen tarkoituksena on tukea valtioita laittoman välityksen havaitsemisessa ja siihen puuttumisessa asekauppasopimuksen 11 artiklassa määriteltyjen sitoumusten ja neuvoston yhteisen kannan 2008/944/YUTP⁽³⁾ perusteella 7 määriteltyjen sitoumusten mukaisesti. iTrace antaa tarkkoja raportteja ase- ja ampumatarviketoimituksista sellaisille aseistetuille kapinallis- ja terroristijoukoille, jotka ovat uhka unionin turvallisuudelle, mukaan lukien Islamilaisen Maghrebien al-Qaida ja Daesh tai Islamilainen valtio; se varoittaa luottamuksellisesti ja nopeasti jäsenvaltioiden vientivalvontaviranomaisia riskeistä, jotka liittyvät viennin jälkeiseen laittomaan välitykseen; se antaa konfliktialueilla sijaitseville unionin edustustoille ja jäsenvaltioiden diplomaattisille edustustoille reaaliaikaista kriittistä tietoa aseiden laittomasta kaupasta ja konfliktin dynamiikasta; sekä se lisää tietoisuutta asevalvonnasta ja aseiden laittoman välityksen torjumista koskevista toimenpiteistä hyödyntämällä toistuvasti ja vaikuttavasti globaalia mediaa.

- 1.2 Jäsenvaltiot pyytävät kuitenkin yhä useammin iTrace-hanketta järjestämään aseiden vientilupia myöntäville kansallisille viranomaisille suoria henkilökohtaisia katsauksia (mukaan lukien lukuisat käynnit pääkaupungeissa) ja tarjoamaan enemmän erilaisia resursseja asevientivalvonnan alan poliittisille päättäjille.

Tämän päätöksen tarkoituksena on näin ollen jatkaa ja tehostaa päätöksen (YUTP) 2015/1908 nojalla toteutetun hankkeen työtä antamalla edelleen unionin poliittisille päättäjille, asevalvonnan asiantuntijoille ja aseviennin valvontaviranomaisille järjestelmällisesti koottua merkityksellistä tietoa, jonka tuella ne pystyvät laatimaan tehokkaita, näyttöön perustuvia strategioita tavanomaisten aseiden ja niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laitonta välitystä ja laitonta leviämistä vastaan kansainvälisen ja alueellisen turvallisuuden parantamiseksi. Tällä päätöksellä autetaan siten edelleen heitä yhdistämään menestyksekkäs reaktiivinen strategia asianmukaisesti ehkäiseviin toimiin, jotka kohdistuvat laittomaan tarjontaan ja kysyntään, ja varmistamaan tehokas tavanomaisten aseiden valvonta kolmansissa maissa.

- 1.3 Tässä päätöksessä säädetään julkisesti saatavilla olevan sähköisen iTrace-järjestelmän jatkuvasta ylläpidosta ja edelleen kehittämisestä. Päätöksessä (YUTP) 2015/1908 lueteltuja hankkeita vahvistetaan seuraavasti: 1) lisätään niiden tiedonkeruukäyntien järjestämistiheyttä ja kestoa, jotka koskevat tavanomaisten aseiden laitonta toimittamista konfliktialueille; 2) annetaan jäsenvaltioille räätälöityjä tukipaketteja, joihin sisältyy suora neuvonta,

(1) Neuvoston päätös 2013/698/YUTP, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän tukemiseksi niiden laittoman kaupan riskin pienentämiseksi (EUVL L 320, 30.11.2013, s. 34).

(2) Neuvoston päätös (YUTP) 2015/1908, annettu 22 päivänä lokakuuta 2015, laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan maailmanlaajuisen raportointijärjestelmän tukemisesta niiden laittoman kaupan riskin pienentämiseksi ("iTrace II") (EUVL L 278, 23.10.2015, s. 15).

(3) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

räätälöidyt tiedot ja raportit, ympärivuorokautinen tukipalvelu ja toimituksen jälkeinen todentaminen; ja
3) tarjotaan koulutusta ja mentorointia konfliktien koettelemien valtioiden kansallisille viranomaisille aseiden laittoman välityksen torjuntakyvyn parantamiseksi, aseiden hallinnonin tehostamiseksi ja iTrace-tietojen keräämisen lisäämiseksi.

2. Yleiset tavoitteet

Jäljempänä esitetty toiminta tukee edelleen kansainvälistä yhteisöä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman välityksen ja kaupan epävakauttavien vaikutusten torjunnassa. Sen tarkoituksena on antaa jatkossakin poliittisille päättäjille, asevalvonnan asiantuntijoille ja aseviennin valvontaviranomaisille merkityksellistä tietoa, jonka tuella ne pystyvät laatimaan tehokkaita, näyttöön perustuvia strategioita pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman välitystä ja laittoman leviämistä vastaan kansainvälisen ja alueellisen turvallisuuden parantamiseksi. Toiminnan tarkoituksena on erityisesti:

- a) antaa sellaista konkreettista tietoa pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden laittomasta kaupasta, joka on tarpeen pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kauppaa koskevan YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanon seurannan tehostamiseksi;
- b) tehostaa kansainvälisen jäljittämismenetelmien täytäntöönpanoa;
- c) paljastaa tärkeimmät reitit ja yksiköt, jotka liittyvät tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittomaan välitykseen konfliktialueille tai kansainvälisille terroristijärjestöille, ja tuottaa kansallisten oikeudellisten menettelyjen tueksi todistusaineistoa ryhmistä ja yksilöistä, jotka osallistuvat laittomaan kauppaan;
- d) tehostaa asiaankuuluvien YK:n elinten, operaatioiden ja muiden kansainvälisten järjestöjen välistä yhteistyötä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden jäljittämisen alalla ja tiedon tuottamiseksi suoraan olemassa olevien seurantajärjestelyjen tueksi, mukaan lukien laittomien aseiden rekisteröintiä ja jäljitystä koskeva Interpolin hallintajärjestelmä (iARMS), joka täydentää iTrace-järjestelmää ja jonka kanssa tapahtuva koordinointi varmistetaan;
- e) tuottaa merkityksellistä tietoa, jonka avulla voidaan määrittää kansainvälisen yhteistyön ja avunannon painopistealoja pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman välityksen ja kaupan tehokasta torjuntaa varten; tähän kuuluvat varastojen turvallisuuteen tai rajaturvallisuuteen liittyvien hankkeiden rahoitus;
- f) tarjota järjestely, jolla tuetaan asekauppasopimuksen täytäntöönpanon seurantaa, erityisesti jotta havaittaisiin siirrettyjen tavanomaisten aseiden laiton välitys ja autettaisiin hallituksia arvioimaan laittoman välityksen riskiä ennen tavanomaisten aseiden vientiä, varsinkin laittoman välityksen riskiä vastaanottajamaan sisällä tai jälleenvientiä epäsuotavissa olosuhteissa; ja
- g) tarjota jäsenvaltioille räätälöityä tukea laittoman välityksen riskin arvioinnissa ja lieventämisessä.

3. Hankkeen pitkän aikavälin kestävyys ja tulokset

Toiminta tarjoaa kestävän kehityksen pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen jatkuvalla seurannalla. Sen odotetaan lisäävän huomattavasti nykyistä aseisiin liittyvää tietoa ja tukevan merkittävästi tehokkaiden toimintapolitiikkojen kohdennettua kehittämistä tavanomaisten aseiden valvonnan ja aseviennin valvonnan aloilla. Hankkeen tarkoituksena on erityisesti:

- a) tallentaa lisää tietoa iTrace-tiedonhallintajärjestelmään, joka varmistaa laittomia tavanomaisia aseita koskevan tiedon pitkän aikavälin keruun ja analysoinnin;
- b) antaa poliittisille päättäjille ja asiantuntijoille tavanomaisten aseiden valvonnan alalla väline, jonka avulla voidaan määrittellä entistä tehokkaampia avunannon ja yhteistyön strategioita ja painopistealoja (esimerkiksi määrittelemällä osa-alueellisia tai alueellisia yhteistyö-, koordinointi- ja tiedonjakojärjestelyjä, joita on tarpeen perustaa tai tehostaa, ja määrittelemällä kansallisten varastojen turvallisuuspuutteita, riittämätöntä varaston hallintaa, laittomia siirtoreittejä, rajavalvonnan heikkouksia ja puutteita lainvalvonnan valmiuksissa);
- c) tarjota sisäänrakennettua joustavuutta, jonka avulla voidaan tuottaa toimintapolitiittisesti merkityksellistä tietoa nopeasti muuttuvista poliittisista vaatimuksista riippumatta;
- d) lisätä huomattavasti kansainvälisten aseurannan alan järjestöjen ja henkilöiden työn tehokkuutta tarjoamalla käyttöön toiminta-alaltaan jatkuvasti laajeneva tiedonjakojärjestelmä; ja

- e) luoda konfliktien koettelemissa valtioihin kestävä kansallinen laittomien aseiden tunnistamis- ja jäljittämismuodot sekä kyky osallistua tiiviimmin kansainvälisiin asevalvonta- ja lainvalvontaprosesseihin.

4. Toiminnan kuvaus

- 4.1 Hanke 1: Koulutuksen ja mentoroinnin tarjoaminen konfliktien koettelemien valtioiden kansallisille viranomaisille aseiden tunnistamisessa ja kansainvälisessä jäljittämisessä

4.1.1 Hankkeen tavoite

Hankkeen puitteissa tarjotaan paikallisille kumppaneille ja tarvittaessa rauhantukihenkilöstölle (mukaan lukien YK:n ja unionin operaatiot ja pakotteiden valvontaryhmät tai -paneelit) ”tilauksesta” koulutusta aseiden tunnistamisessa, jäljittämisessä ja hallinnoinnissa. Tämä koulutus pohjautuu hankkeiden toteuttamisen kannalta ratkaisevan tärkeäksi osoittautuneen CAR:n vuodesta 2014 tarjoamiin erilaisiin palveluihin, joiden määrärahat ovat kuitenkin tulleet iTrace I ja II -hankkeiden ulkopuolelta.

4.1.2 Hankkeen toimet

Hankkeessa kenttätutkimusryhmien jäsenet antavat asteittain yhä teknisempiä neuvoja seuraavassa asiassa:

- johtatus aseita koskevien tietojen keruuseen ottaen esille yksittäisiä tapauksia;
- aseiden tunnistamisen ja niiden tehokkaan dokumentoinnin perustekniikat;
- todistusaineiston keruun menettelytapaohjeet ja todistusaineiston alkuperäketju;
- laajojen, alueellisten ja kansainvälisten tutkimusten vaatimukset;
- kansainvälisen jäljittämismuodon täytäntöönpano;
- aseiden kansainvälinen jäljittäminen ja kansainväliset aseiden jäljittämismuodot (erityisesti Interpol ja Europol);
- massadatan ja trendianalyysien käyttö; ja
- (kansainvälisen) teknisen avun ja lainvalvontatoimien mahdollisuudet.

Nämä toimet toteutetaan iTrace-kenttätutkimusten yhteydessä, mukaan lukien kansallisten viranomaisten kanssa suoritettavat yhteiset tutkimukset (mentorointi).

4.1.3 Hankkeen tulokset

Hankkeen avulla on tarkoitus

- kannustaa kansallisia viranomaisia myöntämään iTrace-kenttätutkimusryhmille parempi pääsy, millä vastataan iTrace-ryhmille esitettyihin toistuviin pyyntöihin saada teknistä apua ja suorittaa yhteisiä tutkimuksia ja millä lisätään iTrace-tietoja;
- antaa konkreettista apua valmiuksien kehittämisessä sellaisille kansallisille hallituksille, jotka kärsivät aseiden laittoman välityksen vaikutuksista, mutta joilla ei ole välineitä tunnistaa konflikteissa käytettyjä laittomasti välitettyjä aseita ja raportoida niistä; tämä on usein lähtökohta tehokkaammalle kansalliselle aseiden hallinnoinnille ja tukee siten asekauppasopimuksen, kansainvälisen jäljittämismuodon, toimintaohjelman sekä fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallinnan ohjelmasuunnittelun täytäntöönpanoa sekä yhteydenpitoa kansainvälisiin lainvalvontaelimiin, mukaan lukien Interpol (iARMS) ja Europol;
- tukea tehostettua vuoropuhelua erityisesti, jotta löydetään keskeisiä sidosryhmiä muille unionin tukemille aloitteille (esim. unionin operaatioiden suhteet vastaanottajamaiden hallituksiin) ja käynnistetään aloitteita, kuten fyysinen turvallisuuden ja varastojen hallinnan ohjelmasuunnittelu (esim. unionin tukemat varastojen hallinnan hankkeet).

4.1.4 Hankkeen täytäntöönpanon indikaattorit

Enimmillään 30 koulutus- ja mentorointivierailua paikan päällä, etenkin toistuvia vierailuja kansallisten viranomaisten tukemiseksi jäljitysmuodon kehittämisessä.

Hanke pannaan täytäntöön iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.1.5 Hankkeen edunsaajat

iTrace-järjestelmän koulutus- ja mentorointitoimet hyödyttävät suoraan konfliktien koettelemien valtioiden kansallisia sidosryhmiä, lainvalvontaviranomaiset ja syyttäjät mukaan lukien. Ohjelma tarjoaa välillistä tukea kansallisille vuoropuheluille, joita käydään unionin rahoittamien ja muiden asevalvonta-aloitteiden kanssa, kannustamalla kansainvälisten jäljittämismateriaalien käyttöön (mukaan lukien Interpolin iARMS-järjestelmä ja Europol) ja helpottamalla osallistumista unionin tukemiin varastojen hallinnan hankkeisiin ja muihin pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontahankkeisiin.

4.2 Hanke 2: Tehostetut kenttätutkimukset, joita pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laitonta välitystä ja kauppaa koskevan reaaliaikaisen todistusaineiston ja muun asiaankuuluvan tiedon jatkuva saaminen iTrace-järjestelmään edellyttää.

4.2.1 Hankkeen tavoite

Hankkeella lisätään pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä muiden tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden liikkumista konfliktialueilla koskevan kenttätutkimuksen järjestämistiheyttä ja kestoja. Hankkeessa asetetaan etusijalle maat, joiden tilannetta jäsenvaltiot pitävät erityisen huolestuttavana ja joita ovat muun muassa Irak, Libya, Mali, Etelä-Sudan, Somalia, Syyria ja Jemen.

Virallisten tiedonjakosopimusten laatiminen unionin ja YK:n operaatioiden sekä erilaisten järjestöjen kanssa edistää hanketta, kuten myös kansallisille hallituksille valikoidusti lähetettävät viralliset jäljityspyynnöt. Lisäksi hankkeessa tehdään edelleen aineistotutkimusta siirtoja koskevista olemassa olevista tiedoista, joita muut organisaatiot kuin CAR ovat keränneet ja jotka on tarkoitus viedä iTrace-järjestelmään, ja todennetaan niitä (kenttätutkimuksilla).

4.2.2 Hankkeen toimet

Tämän hankkeen puitteissa toteutetaan seuraavat toimet:

- a) lähetetään päteviä asealan asiantuntijoita suorittamaan kenttäanalyysia laittomista pienaseista ja kevyistä aseista sekä muista tavanomaisista aseista, ampumatarvikkeista ja niihin liittyvästä materiaalista, joita on havaittu konfliktien koettelemissa valtioissa;
- b) analysoidaan, tarkistetaan ja todennetaan laittomia pienaseita ja kevyitä aseita sekä muita laittomia tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita ja niiden käyttäjiä koskeva dokumentoitu todistusaineisto, mukaan lukien muun muassa valokuvat aseista, niiden komponenteista ja sisäisistä ja ulkoisista merkinnöistä, pakkaukset, asiaan liittyvät kuljetusasiakirjat ja kenttätutkimusten tulokset (käyttäjät, toimittajat ja siirtoreitit);
- c) tarkistetaan ja todennetaan muiden organisaatioiden kuin CAR:n keräämä tuore lisätodistusaineisto laittomista pienaseista ja kevyistä aseista sekä muista tavanomaisista aseista ja ampumatarvikkeista, mukaan lukien YK:n pakotteita käsittelevien valvontaryhmien, kansalaisjärjestöjen ja kansainvälisten tiedotusvälineiden raportit;
- d) tallennetaan kaikki kerätty ja tarkistettu todistusaineisto iTrace-tiedonhallintajärjestelmään ja sähköiseen kartoitusportaaliin;
- e) määritellään paikalliset kumppanit ja tuetaan niitä, jotta varmistetaan jatkuva tiedonkeruu iTrace-järjestelmän tueksi koko ehdotetun toiminnan keston ajan ja sen jälkeen;
- f) ollaan jatkuvasti yhteydessä kansallisiin hallituksiin kansallisten yhteyspisteiden ja koordinoitijärjestelyn ennalta määrittelyä varten, jotta voidaan selvittää CAR:n tutkimusten alaa ja lieventää mahdollisia eturistiriitoja ennen CAR:n suorittamia tutkimuksia.

Hanke pannaan täytäntöön asteittain iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.2.3 Hankkeen tulokset

Hankkeen avulla on tarkoitus

- a) dokumentoida paikan päällä fyysistä todistusaineistoa laittomasti välitetyistä tai kaupatuista tavanomaisista aseista ja ampumatarvikkeista konfliktialueilla;
- b) todentaa ja tuoda esiin laittoman kaupan tapauksia CAR:n sekä CAR:n kanssa pysyviä tiedonjakosopimuksia tehneiden organisaatioiden ja tarvittaessa muiden organisaatioiden keräämän, kaikilla alueilla laittomasti välitettyjä tai kaupattuja tavanomaisia aseita ja ampumatarvikkeita koskevan todistusaineiston perusteella;

- c) hankkia konkreettista visuaalista todistusaineistoa laittomasti välitetyistä tai kaupatuista tavanomaisista aseista ja ampumatarvikkeista, mukaan lukien valokuvat tavaroista, sarjanumerot, tehtaanmerkit, pakkaukset, pakkausluettelot, kuljetusasiakirjat ja loppukäyttäjätodistukset;
- d) tuottaa selostuksia laittomasta toiminnasta, mukaan lukien laittoman kaupan reitit, laittomaan välitykseen tai laittomaan siirtoon osallistuvat toimijat ja arvioinnit vaikuttavista tekijöistä (muun muassa tehoton varastojen hallinnointi ja turvallisuus sekä valtion tarkoituksellisesti järjestämät laittomat toimitusverkostot);
- e) tallentaa edellä mainittu todistusaineisto iTrace-tiedonhallintajärjestelmään ja sähköiseen kartoitusportaaliin sen täydellistä julkista levitystä varten ja toimittaa se jäsenvaltioille turvallisten työpöytä- ja mobiililustojen kautta.

4.2.4 Hankkeen täytäntöönpanon indikaattorit

Enimmillään 50 kentälle lähettämistä (mukaan lukien laajennettu lähettäminen tarvittaessa) kahden vuoden kauden aikana, jotta voidaan tuottaa todistusaineistoa tallennettavaksi iTrace-tiedonhallintajärjestelmään ja sähköiseen kartoitusportaaliin.

Hanke pannaan täytäntöön iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.2.5 Hankkeen edunsaajat

iTrace-järjestelmä tarjoaa edelleen entistä kattavampia tietoja, jotka on tarkoitettu aivan erityisesti jäsenvaltioiden poliittisille päättäjille asevalvonnan alalla ja asevientilupaviranomaisille sekä unionin toimielimille, virastoille ja edustustoille. Näillä unionin edunsaajilla on myös pääsy luottamuksellisiin tietoihin iTrace-järjestelmän tarjoamien turvallisten työpöytä- ja mobiililustojen kautta.

Julkiset tiedot ovat edelleen kaikkien unionin edunsaajien sekä muiden kuin unionin edunsaajien saatavilla, mukaan lukien erityisesti asevalvonnan alan poliittiset päättäjät ja asevientilupaviranomaiset kolmansissa maissa. Lisäksi iTrace-järjestelmän julkaisemista tiedoista hyötyvät alueelliset ja kansainväliset organisaatiot (mukaan lukien YK:n pakotteita käsittelevät valvontaryhmät, YK:n rauhanturvaoperaatiot, UNODC, UNODA ja Interpol), valtiosta riippumattomat tutkimusorganisaatiot (mukaan lukien Bonnin kansainvälinen konversiokeskus (BICC), rauhan ja turvallisuuden alan tutkimuksen ja tiedottamisen ryhmä (GRIP), Tukholman kansainvälinen rauhantutkimuslaitos (SIPRI) sekä Small Arms Survey), erilaisia etuja ajavat järjestöt (mukaan lukien Amnesty International ja Human Rights Watch) sekä kansainväliset tiedotusvälineet.

4.3 Hanke 3: Suora tuki jäsenvaltioiden aseviennin valvontaviranomaisille ja asevalvonnan alan poliittisille päättäjille.

4.3.1 Hankkeen tavoite

iTrace-hankkeen henkilöstö tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kansallisten asevientilupaviranomaisten kanssa. Jäsenvaltioiden kansallisten asevientilupaviranomaisten toimittamia tietoja käsitellään asianmukaista huolellisuutta ja luottamuksellisuutta noudattaen. iTrace-järjestelmä on edelleen yhteydessä useisiin kansallisiin asevientilupaviranomaisiin kolmansissa maissa. Näillä suhteilla tuetaan tavanomaisten aseiden laittomaan välitykseen ja kauppaan puuttumiseksi toteutettavien kansainvälisten toimien monia kriittisiä osia ja lujitetaan kansainvälisiä aseiden laittoman välityksen torjumista koskevia toimenpiteitä muun muassa seuraavasti:

- a) annetaan asevientilupaviranomaisille yksityiskohtaisia tietoja ja todistusaineistoa dokumentoidusta aseiden laittomasta välityksestä;
- b) tuetaan jäsenvaltioiden kansallisten asevientilupaviranomaisten virallisesta pyynnöstä toimituksen jälkeistä tai luovutuksen jälkeistä todentamista tai tarjotaan todentamisvoimavaroja jäsenvaltioille.

4.3.2 Hankkeen toimet

Tämän hankkeen puitteissa toteutetaan seuraavat toimet:

- a) lähetetään iTrace-ryhmiä toistuvasti vierailulle jäsenvaltioiden pääkaupunkeihin tiedottamaan asiaankuuluville viranomaisille aseiden laittoman välityksen torjumista koskevista kysymyksistä ja raporttoimaan kansainvälisistä tutkimuksista;
- b) järjestetään ympärivuorokautinen tukipalvelu kiireellisten neuvojen antamiseksi kysymyksissä, jotka koskevat aseiden laittoman välityksen torjumista tai mahdollisia lehdistössä esitettyjä kielteisiä väitteitä, joiden taustalla on tarkistamattomat kolmannen osapuolen ilmoitukset;

- c) kehitetään jäsenvaltioiden vientilupaviranomaisille räätälöidyt sähköiset tulostaulut, joihin tulee suojattuja tietoja iTrace-järjestelmästä: hälytys osapuolista, joiden tiedetään syyllistyneen aseiden laittomaan välitykseen, korkean riskin määräpaikkojen profilointi ja reaaliaikainen raportointi kotimaassa valmistettujen aseiden laittomasta välityksestä; ja
- d) iTrace-kenttätutkimusryhmät tukevat tai tarjoavat jäsenvaltioille niiden kansallisten asevientilupaviranomaisten virallisesta pyynnöstä luovutuksen jälkeisiä loppukäyttötarkastuksia (todentaminen).

Hanke pannaan täytäntöön iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.3.3 Hankkeen tulokset

Hankkeen avulla on tarkoitus:

- a) avustaa jäsenvaltioiden asevientilupaviranomaisia niiden pyynnöstä tunnistamaan viennin jälkeinen laitton välitys;
- b) toimittaa tietoja jäsenvaltioiden asevientilupaviranomaisten ennen vientiluvan myöntämistä tekemän täydellisen aseiden laitonta välitystä koskevan riskianalyysin tueksi (asekauppasopimuksen ja yhteisen kannan 2008/944/YUTP mukaisesti);
- c) tarjota jäsenvaltioiden asevientilupaviranomaisille niiden pyynnöstä toimituksen jälkeisen todentamisen voimavaroja;
- d) tukea jäsenvaltioiden asevalvonnan alan poliittisia päättäjiä toimittamalla sellaista reaaliaikaista tietoa aseiden laittoman välityksen ja kaupan suuntauksista, joka helpottaa kansallista osallistumista kansainvälisiin poliittisiin prosesseihin; ja
- e) avustaa jäsenvaltioiden kansallisia lainvalvontaviranomaisia tarvittaessa ja niiden pyynnöstä rikostutkinnan tukena.

4.3.4 Hankkeen täytäntöönpanon indikaattorit

Nykyisen iTrace-järjestelmän suunnittelijat suunnittelevat ja kehittävät räätälöityjä työpöytä- ja mobiilinäyttöön soveltuvia tulostauluja, joihin tulee reaaliaikaisia tietoja iTrace-järjestelmän suojatuista osista jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille. iTrace-hankkeen henkilöstö hoitaa tukipalvelua, joka tarjoaa täyden tuen jäsenvaltioiden aseviennin valvontaviranomaisille ja asevalvonnan alan poliittisille päättäjille. Enimmillään 30 vierailua jäsenvaltioiden pääkaupunkeihin pyyntöjen pohjalta.

Hanke pannaan täytäntöön iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.3.5 Hankkeen edunsaajat

Kaikki asiasta kiinnostuneet jäsenvaltiot; vierailuja pääkaupunkeihin ja toimituksen jälkeisiä todentamiskäyntejä toteutetaan pyyntöjen pohjalta.

4.4 Hanke 4: Sidosryhmille tiedottaminen ja kansainvälinen koordinaatio

4.4.1 Hankkeen tavoite

Hankkeella esitellään iTrace-järjestelmän edut kansainvälisille ja kansallisille poliittisille päättäjille, tavanomaisten aseiden valvonnan asiantuntijoille ja asevientilupaviranomaisille. Tiedotusaloitteita suunnitellaan myös tiedonjaon koordinaatiota silmällä pitäen ja pyrkien luomaan kestäviä kumppanuuksia sellaisten yksilöiden ja organisaatioiden kanssa, joilla on valmiudet tuottaa tietoja, jotka voidaan tallentaa iTrace-järjestelmään.

4.4.2 Hankkeen toimet

Tämän hankkeen puitteissa toteutetaan seuraavat toimet kiinnittäen asianmukaista huomiota päällekkäisyyksien välttämiseen muiden hankkeiden, kuten asekauppasopimuksen tiedotustoimien, kanssa:

- a) iTrace-hankkeen henkilöstön suorittamat esitellyt tavanomaisten aseiden laittoman kaupan kaikkia näkökohtia käsittelevissä asiaankuuluvissa kansainvälisissä konferensseissa. Henkilöstön suorittamien esitelyjen tarkoituksena on esitellä iTrace-järjestelmä korostaen 1) sen konkreettisia etuja tuettaessa YK:n toimintaohjelman, asekauppasopimuksen ja muiden asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden täytäntöönpanon seuranta, 2) sen hyödyllisyyttä määriteltäessä kansainvälisen avunannon ja yhteistyön painopistealoja sekä 3) sen tarjoamaa hyötyä asevientilupaviranomaisille riskinarvioinnin profilointimekanismina;

- b) iTrace-hankkeen henkilöstön kansallisille hallituksille ja rauhanturvaoperaatioille pitämät esittelyt. Henkilöstön suorittamien esittelyjen tarkoituksena on esitellä iTrace-järjestelmä asiaankuuluville operaatioiden yksiköille, rohkaista tekemään ja kehittämään edelleen sellaisia virallisia tiedonjakosopimuksia, joiden avulla voidaan tuottaa iTrace-järjestelmään tallennettavia tietoja, ja auttaa poliittisia päättäjiä määrittämään kansainvälisen avunannon ja yhteistyön painopistealat.

Hanke pannaan täytäntöön iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.4.3 Hankkeen tulokset

Hankkeen avulla on tarkoitus:

- a) osoittaa iTrace-järjestelmän sekä aseiden laitonta välitystä koskevien tietojen dokumentoinnin, keruun ja jakamisen hyödyllisyys kansallisille ja kansainvälisille poliittisille päättäjille, jotka työskentelevät tavanomaisten aseiden valvontaa ja aseviennin valvontaa koskevien sopimusten (YK:n toimintaohjelma, asekauppasopimus ja muut asiaankuuluvat kansainväliset välineet) panemiseksi täytäntöön ja niiden täytäntöönpanon arvioimiseksi;
- b) antaa poliittisille päättäjille ja tavanomaisten aseiden valvonnan asiantuntijoille merkityksellistä tietoa, joka tukee heitä kansainvälisen avunannon ja yhteistyön painopistealojen määrittelyssä ja aseiden laittoman välityksen torjumista koskevien tehokkaiden strategioiden suunnittelussa;
- c) antaa asevientilupaviranomaisille perusteellista tietoa iTrace-järjestelmästä ja sen hyödystä riskinarvioinnissa sen lisäksi, että se toimii väylänä palautteelle ja järjestelmän tehostamiselle;
- d) helpottaa tietojen jakamista kansallisten hallitusten ja YK:n rauhanturvaoperaatioiden välillä, mukaan lukien tietojenkäsittely ja analyysit iTrace-järjestelmää käyttämällä;
- e) helpottaa verkostoitumista laajentamalla tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laitonta välitystä ja kauppaa koskeviin paikan päällä tehtäviin tutkimuksiin osallistuvien, tavanomaisten aseiden valvonnan asiantuntijoiden ryhmää;
- f) lisätä yleisön tietoisuutta tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden jäljittämisestä keinona tukea YK:n toimintaohjelman, kansainvälisen jäljittämisvälineen, asekauppasopimuksen ja muiden kansainvälisten ja alueellisten, aseiden ja aseviennin valvontaa koskevien välineiden täytäntöönpanon seuranta.

4.4.4 Hankkeen täytäntöönpanon indikaattorit

Enimmillään 20 tiedotuskonferenssia, joihin iTrace-hankkeen henkilöstö osallistuu. Kaikkiin konferensseihin kuuluu iTrace-järjestelmän esittelyä. Loppuraporttiin liitetään konferenssien esityslistat ja tiivistelmät.

Hanke pannaan täytäntöön iTrace-järjestelmän koko kahden vuoden pituisen hankekauden aikana.

4.4.5 Hankkeen edunsaajat

Ks. edellä 4.2.5 kohdassa oleva täydellinen edunsaajien luettelo, joka sisältää samat edunsaajat kuin tämä hanke.

4.5 Hanke 5: iTrace-järjestelmän toimintapoliittiset raportit

4.5.1 Hankkeen tavoite

Hankkeen puitteissa toimitetaan kenttätutkimusten tuottamien tietojen pohjalta laadittuja, iTrace-järjestelmässä esitettäviä raportteja keskeisistä toimintapoliittisista kysymyksistä. Raporteissa on tarkoitus keskittyä kansainvälistä yhteisöä erityisesti huolestuttaviin aloihin (mukaan lukien tärkeimmät tavanomaisten aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman kaupan mallit sekä laittomasti kaupattujen aseiden ja ampumatarvikkeiden alueellinen jakelu) ja kansainvälisen huomion keskeisenä kohteena oleviin aloihin.

4.5.2 Hankkeen toimet

Perusteellinen analyysi, jonka pohjalta kootaan, tarkistetaan, toimitetaan ja julkaistaan enimmillään kymmenen iTrace-järjestelmää koskevaa toimintapoliittista raporttia.

4.5.3 Hankkeen tulokset

Hankkeen avulla on tarkoitus:

- a) tuottaa enimmillään kymmenen raporttia, joista kussakin käsitellään erillistä kansainvälisen huolen aihetta;

- b) varmistaa iTrace-järjestelmää koskevien toimintapoliittisten raporttien jakelu kaikille jäsenvaltioille;
- c) suunnitella kohdennettu tiedotusstrategia mahdollisimman suuren vastaanottajakunnan varmistamiseksi maailmanlaajuisesti;
- d) tukea toiminnan näkyvyyttä poliittisella areenalla ja kansainvälisissä tiedotusvälineissä esittämällä muun muassa ajankohtaisia tietoja laittomista aseista, tarjoamalla toimintapoliittisesti merkityksellisiä analyyseja meneillään olevien asevalvontaprosessien tueksi ja laatimalla mahdollisimman kiinnostavia raportteja kansainvälisiä tiedotusvälineitä silmällä pitäen.

4.5.4 Hankkeen täytäntöönpanon indikaattorit

Enimmillään kymmenen iTrace-järjestelmää koskevaa toimintapoliittista raporttia, jotka tuotetaan ehdotetun toiminnan keston aikana ja jaetaan maailmanlaajuisesti verkossa.

4.5.5 Hankkeen edunsaajat

Ks. edellä 4.2.5 kohdassa oleva täydellinen edunsaajien luettelo, joka sisältää samat edunsaajat kuin tämä hanke.

5. Sijaintipaikat

Hankkeet 1 ja 2 edellyttävät laajamittaista tavanomaisten aseiden asiantuntijoiden lähettämistä kentälle konfliktialueille. Jokainen lähettäminen arvioidaan tapauskohtaisesti kiinnittäen huomiota turvallisuuteen, paikalle pääsyyn ja tiedon saatavuuteen. CAR on jo luonut yhteyksiä tai perustanut meneillään olevia hankkeita moniin asianomaisiin maihin. Hanke 3 toteutetaan jäsenvaltioiden pääkaupungeissa (ja mahdollisesti tehdään maan sisäisiä matkoja jäsenvaltioiden vaatimusten mukaisesti). Hanke 4 toteutetaan, kansallisten hallitusten ja asiaankuuluvien organisaatioiden kanssa koordinoituna, kansainvälisissä konferensseissa maailmanlaajuisesti, jotta sen näkyvyys olisi mahdollisimman suuri. Hanke 5 toteutetaan Belgiassa, Italiassa, Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

6. Kesto

Kaikkien hankkeiden arvioitu kokonaiskesto on 24 kuukautta.

7. Täytäntöönpanosta vastaava taho ja unionin näkyvyys

CAR lähettää pieniä kenttätutkimusryhmiä paikallisten puolustus- ja turvallisuusjoukkojen, rauhanturva- tai rauhantukihenkilöstön ja muiden turvallisuusalan toimijoiden keskuuteen. Aina kun nämä joukot tai operaatiot turvaavat paikkoja, joissa kerätään aseita tai todistusaineistoa, CAR:n ryhmät ottavat talteen kaiken saatavilla olevan todistusaineiston aseista, niihin liittyvästä materiaalista ja käyttäjäryhmistä. Sen jälkeen CAR jäljittää kaikki yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat ja suorittaa laajoja tutkimuksia aseiden siirroista, puolustustarvikkeiden toimituksista ja tuesta osapuolille, jotka uhkaavat rauhaa ja vakautta.

CAR rekonstruoi yhteistyössä kansallisten asevientilupaviranomaisten kanssa toimitusketjut, jotka ovat vastuussa aseiden toimittamisesta aseellisiin konflikteihin, tunnistamalla laittoman toiminnan ja aseiden välityksen laillisilta markkinoilta laittomille markkinoille. CAR tallentaa kaikki tiedot maailmanlaajuisen aseiden seurantajärjestelmänsä (iTrace), joka on yli 100 000:lla konfliktieissa käytettyjä aseita koskevalla merkinnällään maailman laajin konflikteissa käytettyjä aseita koskeva tietorekisteri.

CAR käyttää tätä tietoa a) varoittaakseen jäsenvaltioita aseiden ja ampumatarvikkeiden laittomasta välityksestä ja b) mahdollistaakseen kohdennetut aseiden laittoman välityksen torjumista koskevat aloitteet, mukaan lukien tarkistetut vientivalvonnan toimenpiteet ja kansainvälinen diplomaattinen toiminta.

Tällä toimintatavalla on todistetusti havaittu aseiden laitton välitys lähes välittömästi, kun CAR:n kenttäryhmät ovat vielä konfliktialueella (esim. kentällä Mosulissa Irakissa) ollessaan ilmoittaneet jäsenvaltioille laittomasti välitetyistä aseista. Joissain tapauksissa CAR:n ryhmät ovat havainneet aseiden luvattoman edelleen siirron kahden kuukauden sisällä siitä, kun aseet lähtivät tehtaalta.

Lokakuun 22 päivänä 2015 annetussa päätöksessä (YUTP) 2015/1908 kannatettiin sitä, että CAR jatkaa ja tehostaa päätöksellä 2013/698/YUTP perustettua iTrace-hanketta. Hankkeet (iTrace I ja II) ovat vakiinnuttaneet iTrace-järjestelmän merkittäväksi konflikteissa käytettäviä aseita koskevaksi maailmanlaajuiseksi seuranta-aloitteeksi ja tarjonneet suoraa tukea jäsenvaltioiden asevientilupaviranomaisille ja asevientivalvonnan alan poliittisille päättäjille.

Lisäksi 2 päivänä joulukuuta 2015 annetussa unionin toimintasuunnitelmassa ampuma-aseiden ja räjähteiden laittoman kaupan ja käytön torjumiseksi kehoitettiin laajentamaan iTrace-järjestelmän käyttöä ja suositeltiin, että jokainen kansallinen lainvalvontaviranomainen aina havaitessaan aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman välityksen vertaa havaintoja iTrace-järjestelmän tietoihin.

CAR toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet julkistaakseen sen, että toiminta on unionin rahoittama. Nämä toimenpiteet toteutetaan komission laatiman ja julkaiseman EU:n ulkoisten toimien viestintää ja näkyvyyttä koskevan käsikirjan mukaisesti.

CAR varmistaa siten unionin osallistumisen näkyvyyden asianmukaisilla logoilla ja julkisuudella, joissa korostetaan unionin asemaa, varmistetaan unionin toimien avoimuus ja lisätään tietoisuutta päätöksen syistä sekä unionin tuesta päätökselle ja tämän tuen tuloksista. Hankkeessa tuotetussa materiaalissa tuodaan selkeästi esiin unionin lippu tämän lipun asianmukaisesta käytöstä ja jäljentämisestä annettujen unionin suuntaviivojen mukaisesti.

8. Raportointi

CAR laatii kirjallisen raportin säännöllisesti neljännesvuosittain.
